

לפני תפילה

אשכול יוסף

מאצרותיו הרבי יוסף זוי סימן טוב שליט"א
מוזה"ס "כרם יוסף" ושא"ס פעיה"ק ירושלים תובב"א

מדוע ממתילים עד ערב יוה"כ לפייס למי שפשע כנגדו?

ידוע שמנהג בכל תפוצות ישראל, לפייס למי שחטא לו, וכן לבקש סליחה זה מזה בערב יוה"כ, ונראה ששורש הדבר נעוץ במה שבשו"ע מובא דין זה בהלכות ערב יוה"כ (סימן תר"ו), ושם כתב בכותרת: "שיפייס אדם חברו בערב יום כיפור", ומביא שם השו"ע הלכות אלו.

וצע"ג מדוע המתין השו"ע להביא הלכות אלו רק בדיני ערב יוה"כ, ולכאורה יותר היה ראוי להביא דין זה בהלכות ערב ר"ה, שהוא יום הדין, שבו כל אדם נותן דין וחשבון על מעשיו, ורשעים נחתמים למיתה לאלתר, ובינונים תלויים ועומדים, ומוכרח האדם לפייס למי שחטא כנגדו שלא להטות דינו לכף חובה?

והנה יש שכתבו ליישב שהכותרת בשו"ע אינה ממרן המחבר, ולכן אין להקשות ממה שנכתב שם, שיפייס חברו ערב יוה"כ. אמנם, לאמיתות של דבר, הקושיא קמה וגם נצבה, כי לא השכילו שכתרת זו שאובה מלשון הטור (שם באותו סימן), ש"כ להדיא בזה"ל: "ויתן כל אדם אל לבו בערב יוה"כ לפייס לכל מי שפשע כנגדו"! ואת ועוד שידוע שלדעת הש"ך (ח"מ שפ"ו סק"ד) שגם הכותרות ממרן הבית יוסף, ומוציא מזה נפק"מ לדינא, וכ"כ הסמ"ע בהקדמתו, וראה מ"ש בזה באורך מרן הראש"ל הגרי"צ יוסף שליט"א בספרו עין יצחק (ח"ג עמ' תקע"ה).

והמשנ"ב שם המביא מהמטמה אפרים, שהרגיש בקושיא, וכתב: אע"פ שגם בשאר ימות השנה מחוייב לפייס למי שפשע כנגדו, מ"מ אם אין לו פנאי, הוא ממתין לפייסו על יום אחר, אבל בעיוה"כ מחוייב לתקן הכל כדי שיטהר מכל עונותיו, כדכתיב "כי ביום הזה יכפר עליכם מכל חטאתיכם", וכ"ש אם יש בידו מן הגזל ואונאה וכל דבר הנוגע בממונו יראה לתקן.

ותמוה, הלא החיוב לפייס חברו דוחק בכל יום ויום, ומה לי יוה"כ, מה לי ערב יום הדין, וכבר כתב רבינו יונה בשערי תשובה (שער א' אות ב'): "ההוטא כאשר יתאחר לשוב מחטאתו וכבר עליו מאד ענשו בכל יום, כי הוא יודע כי יצא הקצף עליו ויש לו מנוס לנוס שמה, והמנוס הוא התשובה, והוא עומד במרדו והנו ברעתו, על כן רעתו רבה", א"כ מה שייך להמתין עד ערב יוה"כ?

ויש שרצו לדחוק בכמה סברות שכדאי להמתין לפייס בערב יוה"כ, שאז הלבבות פתוחים ויקבלו פיוסו, והוא זמן המסוגל לתשובה שגם אנו מבקשים מה' שישלח לנו, ועוד כהנה וכהנה, ונעלם מעיניהם סימן מפורש בשו"ע בחו"מ סימן תק"ב שגם שם הובא החיוב לפייס את חברו שחטא כנגדו, ולא הזכיר מרן השו"ע ליוה"כ הכלל, הרי שהחיוב הוא תמידי בכל יום, וקבוע בכל רגע ורגע, וא"כ מדוע כאן המתין השו"ע לכתוב הלכות אלו דוק בערב יוה"כ, ולא בהלכות ערב יום הדין ר"ה, או אפי' בהלכה השניה בשו"ע לאחר שוית' ה' לנגדי תמיד?

והנה הכל מביאים מקור לדין הנ"ל שחייב אדם לפייס את חברו בערב יוה"כ, מהמעשה המפורסם במסכת יומא (פז.), עם רב שהלך ערב יוה"כ להתפייס עם אותו הקצב שחטא כנגדו, והקצב זלזל ברב, ונענש על אתר, שבהיותו מקצב ראש הבהמה, ניתז העצם והתיז ופצע את מוחו של הקצב ומת. ואמנם גם בגמרא שם מוכח שיש חיוב לפייס עוד קודם יוה"כ, דאיתא שם שמאחר ואותו הקצב לא הגיע לפני רב לבקש את סליחתו עד ערב יוה"כ, או אז עשה רב את דרכו לפני הקצב, ואדרבה רב לא סבר שהקצב יבוא לפניו בערב יוה"כ.

ובגמרא מגילה (כח.), שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה במה הארכת ימים? אמר להם: מימי לא עלתה על

גמר
חתימה
טובה

מתיקות ועריכות התורה

להאמנות סט ספרי המוזכר

הרב יוסף זוי סימן טוב

מוזה"ס "כרם יוסף" ואשכול יוסף

12 כרכים, 420 ש"ב בלבד!!

5 כרכים "כרם יוסף" על השי"ס (ב"ב, גיטין, קידושין, מגילה, סוטה). "אשכול יוסף" עה"ת, "אשכול יוסף" הגרש"פ, "זוהר וקידושין" בהלכה ובאגדה, "ברית מילה", "סכנה ורפואה" בהלכה ובאגדה, "המערות" עניני הרשב"י, "שלהבת יוסף" על מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל... (כרם יוסף ביק, וינא דיוסף עקב גמר המלא לא כלול בסט).

054-84-60008/7

כמו"כ ניתן להזמין כרכים בודדים

"וקול התור נשמע בארצו"

להאזנה לשיעורי המוזכר

הרב

יוסף זוי סימן טוב

שליט"א

073-371-8053

שמעו ותזו נפשכם

ניתן להוריד את השיעורים

בקול הלשון

להצטרפות לאלפי המנויים:

eshkolyoseff@gmail.com

לרכישת ספרי המחבר:

054-84-60007/8 או 02-5373570

כל נדרי

מה הטעם שאומרים "כל נדרי" ברטט וזיע בבכי ותזזזוֹנִים?

מעשה שהיה עם הגאון בעל עוללות אפרים זצ"ל, וי"א שהיה המעשה עם גדול אחר, שבעודו ילד נשבה על ידי הפריץ, וגדל בביתו. לימים ברח והלך ללמוד תורה, ולא הרגיש מעם בלימוד, עד שבא לבהכ"ס בערב יוה"כ, ושמוע את הניגון של כל נדרי, וזה הביאו לתשובה שלימה ולהשיג השגות גדולות וגבוהות בתורה ובעבודת ה'.

והנה הדבר אומר דורשני, מה נשתנה התרת נדרים ליל יוה"כ, מההתרה שעושים בערב ר"ה וערב יוה"כ שאינו נאמר בחיל וברעדה, ומדוע מנהג העולם לומר כל נדרי בקול מרטיט בבכי ותזזזוֹנִים?

ונראה כי ודאי לא פלא שאומרים סדר כל נדרי כדלים וקרשים, בקול בכי ותזזזוֹנִים, דיסוד ושורש הדבר נעוץ בדברי הוזה"ק שנוהגים לקרוא לאחר כל נדרי, שרשב"י ע"ה תמיד היה מתפלל להפר שבועתו של הקב"ה להוליך את עם ישראל בגלות, כמ"ש בתיקוני הוזה"ק (דף קמ"ג ע"ב). ובגמרא בבא בתרא (עד.), העיד רבה בר בר חנה ששמע בת קול יוצאת מהר סיני שאומרת אוי לי שנשבעתי, ועכשיו שנשבעתי מי מפר לי, ופירשו הראשונים שהכוונה שנשבע על הגלות. וכשבא רבה בר בר חנה וסיפר דבר זה לחכמים, אמרו לו היה לך לומר מופר לך. ורבה בר בר חנה סבר שהכוונה על השבועה, שלא יביא הקב"ה מבול לעולם, ולא הסכימו עימו חכמים. ולכן מתוך זה החלו דורות ראשונים להתחנן באמירת כל נדרי בבכיות גדולות, להתיר ולהפר שבועתו של הקב"ה על הגלות. וכן כתב להדיא בספר חמדת ימים (עמ' ר"מ בנד"מ), וזה לשונו: "ומה מאד צריך האיש הנלכב להתעורר בעת אמירת סדר כל נדרי, לתת את קולו בבכי, להתחנן על גאולתו ועל פדות נפשנו, שהקב"ה אומר אוי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי מפר לי", וכתב שלכן טוב וישר לכיין בעת אמירת כל נדרי על אותו נדר ושבועה של הקב"ה שיהיה מופר ומבוטל, ושטוב יותר לומר נוסח התפילה שהיה מתפלל רשב"י, כי היא עת רצון להיפתח, וממנה נושע ותחזור עטרה ליושנה, וארמון על משפטו ישב ככראשונה.

והנה מצינו שנשבע הקב"ה על ימינה המלך שימות בלא בנים, שנא' (ירמיה כ"ב ל') "כה אמר ה' כתבו את האיש הזה עירי גבר לא יצלה בימיו, כי לא יצלה מזרעו איש יושב על כסא דוד ומושל עוד ביהודה", ולאחר שגלה ועשה תשובה, נשאל הקב"ה על שבועתו והתירו לו פמליא של מעלה, כדאי' בסנהדרין (לח. וברש"י שם), שלכן נקרא בנו "שלתיאל" נוטריקון "שאל אתלו אל".

והקשה בספר החינוך (מצוה ל'), שהלא כל התרת שבועה על ידי ב"ד נעשית ע"י מציאת פתח חרטה לשבועה, כלומר גילוי סיבה מסוימת שלא היה הנשבע מודע להן, וכשנודע הוא מתחרט, והרי אצל הקב"ה לא שייך פתח חרטה, שצופה ויודע כל הקורות, ולא שייך אצלו חרטה כלל, ומכאן קושיא זו מבאר החינוך שודאי אין הכוונה שהקב"ה נשבע ומתירין לו השבועה, וזה רק רעיון לסבר את האוזן, אלא דומה כמי שנשבע ונשאל על שבועתו.

ואפשר שהגם שאצל הקב"ה לא שייך חרטה ופתח, מ"מ עדיין י"ל שהקב"ה נשבע על דעת פמליא של מעלה, וכעין כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש, כך שבועתו של הקב"ה היתה על דעת פמליא של מעלה, וכעין מה שנא' (עמוס ג' ז'), "כי לא יעשה ה' אלוקים דבר כי אם גילה סודו אל עבדיו הנביאים", ויש להביא סמך לזה ממה שמצינו בכתוב גבי שבועת השי"ת על יכניה, שהקב"ה אמר "כתבו את האיש הזה", והיינו שהקב"ה אמר לפמליא של מעלה שיכתבו כן, כלומר שתהיה השבועה על דעתם.

מתוך 10 תירוצים בספר החדש "אשכול יוסף" מועדים

מיטתי קללת חברי, ומבארת הגמרא שהיה נוהג כמו מר זוטרא, שכשהיה עולה למיטתו, היה אומר: הריני מוחל לכל מי שציער אותי. והקשה בעל הפרי מגדים בספרו ראש יוסף, מדוע לא מחל מיד? ותירץ כי בלילה הנשמה עולה למעלה ליתן דין וחשבון, ושומעת שם דברים מהודשים למי שזוכה, [ועי' להגר"א באבן שלמה פ"ח, שזו תכלית בריאת השינה], ואם לא ימחל ייענש חבירו על ידו, והנענש חבירו על ידו אין מכניסים אותו במחיצתו של הקב"ה (שבת קמט:), וכל היום המתין אולי יפייסו חבירו, לזכותו במצות תשובה.

ועוד ביאר, שהמתין לערב כי ת"ח צריך לנקום ולנטור, שלא יתרגלו לזלזל בכבוד חכמים.

ובכרם יוסף עמ"ס מגילה (שם) ביארתי בס"ד, שכל היום היה רבי נחוניא בן הקנה טרוד ועסוק בעבודת השי"ת, בלימוד תורה וקיום המצוות, וגם כשביזוהו לא השגיח לדבר, אך כשהיה עולה על מיטתו, היה עושה חשבון נפש על כל מה שאירע עמו באותו היום, כדרך הקדושים אשר בארץ, וכנוכר שקיללוהו, מחל לאלתר.

ומבואר דאדרבה ראוי בכל יום לעשות מחילה ולהתפייס ולא להמתין עד ערב יוה"כ?

ונראה ליישב ע"פ המבואר בדברי הגר"א באבן שלמה (פ"ד אות ד'), שאין דרך היצר הרע מתחילה להפציר באדם לעבור עבירה, שהרי ודאי לא ישמע לו אם אומר לו בוא ותעשה עבירה, ותמרוד בה' אלוקיך. אלא היצר אומר לאדם, אדרבה, בוא ותעשה מצוה! מצוה בתכלית ההידור! ומכשיל אותו ע"י שמסמה את עיניו, בהראותו לו שהעבירה הגדולה היא מצוה! או שנעשה לו כהיתר על ידי שעבר ושנה בה.

וביאר בזה את מאמר אדוננו דוד המלך ע"ה שביקש והתפלל (תהלים נ"א) "לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי", והיינו רוח טהור נגד דעות כוזבות. וביאר עוד שזה מה שאומרים בתפילה "וטהר ליבנו לעובדך באמת".

מעתה נראה ליישב, דהנה ברור ופשוט שיש חיוב לפייס למי שפשע נגדו, ביום ובכל שעה, ואמנם מי שעדיין המתין עד ערב יום הדין, ודאי לא יועיל לומר לו שבערב ר"ה ילך לפייס את חבירו, כי אדרבה מה שעד עתה לא פייסו, זה מוכיח שהוא סבור שלא בלבד שלא חטא ופשע כנגד חבירו, אלא אדרבה אפילו מצוה גדולה עשה במה שציער אותו, רדף אותו, או ביזהו, ובטוח ששכרו כפול ומכופל מן השמים, כפנחס בשעתו, ובודאי יש לו כמה ראיות מהשו"ע והפוס' שעשה כדין.

לא זו בלבד, אלא סבור שאפי' לא נהג עמו בתקיפות מספיק, ואדרבה לחטא ועוון יחשב לו לבקש סליחת חבירו שפשע כנגדו ולרצות אותו.

אמנם אחרי שעבר על האדם ר"ה, והרגיש אימת הדין, היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו, ועם התקדש עשי"ת, ברוב סליחות וסילודין, מתחיל האדם לפשפש קצת במעשיו, או מתחיל לעשות חשבון נפש שאולי אותם מצוות גדולות... שהיה בטוח בהם שיכריעו את דינו לכף זכות, חלילה לעולות להטות דינו לכף חובה.

לכן בערב יוה"כ שליבו של האדם קרוב לתשובה, שייך לעורר אותו ולהכות על קודקודו, שיריץ לפייס את חבירו שפשע כנגדו, ודו"ק.

מדוע אין עושים יו"ט מוצאי יה"כ שיצאנו בשלום מהקודש?

יש להקשות למה אין עושים יום טוב במוצאי יה"כ, אחרי שזכינו שעברו הימים הנוראים ונחתמו לחיים, כמ"ש רבנו הרמב"ם (פ"ג מהלכות תשובה): "אדם שעונותיו מרובין על זכויותיו מיד הוא מת ברישעו, ושיקול זה אינו לפי מניין הזכויות והעונות אלא לפי גודלם, יש זכות שהיא כנגד כמה עונות, ויש עון שהוא כנגד כמה זכויות, ואין שוקלין אלא בדעתו של אל דעות והוא היודע היאך עורבין הזכויות כנגד העונות". ומבואר בדבריו שמי שבר"ה יש בידו רוב מצוות נחתם לאלתר לחיים, ומי שיש בידו רוב עונות נחתם לאלתר למיתה, מחצה על מחצה אלו בינוניים שתלויים ועומדים עד יה"כ.

ולפי"ז מי שיצא את יה"כ בשלום, ונשאר בחיים, הרי זה אות ומופת שנחתם לחיים. וא"כ צריך היה לעשות יו"ט מוצאי יה"כ, כמו שהיה עושה הכהן גדול כמבואר במשנה יומא (ע), ויום טוב היה עושה לאוהביו בשעה שיצא בשלום מן הקודש?

יישוב א' - שמא פורעים שכרו בעוה"ז

הראב"ד (שם) הקשה על הרמב"ם שודאי אין הכוונה רשעים נחתמין לאלתר למיתה, שמיד מתים, כי יש רשעים חיים הרבה, אלא נחתמין לאלתר שלא ימלאו ימיהם שני הדור שנגזרו עליו. ומרן הכסף משנה כתב ליישב שדברי הרמב"ם מיושבים במ"ש ששיקול זה אינו לפי מניין הזכויות, ואין שוקלין אלא בדעתו של אל דעות, שאפשר שיראה לנו שהוא רשע גמור ועשה מצוה שבעבורה ראוי שיזכה כעניין שנאמר באביה "יען נמצא בו דבר טוב". ומבואר בדבריו חידוש עצום, שדברי הרמב"ם כפשוטם, שכל אדם שנשאר בחיים במוצאי יה"כ ודאי יש לו דין צדיק לענין זה, ונחתם לחיים, גם אותם הרשעים שאנו רואים שהם חיים. ודבריו הקושיא במקומה עומדת, למה לא עושים יו"ט במוצאי יה"כ.

ולכא"ו נראה ליישב קושיית הראב"ד, שאה"נ מי שיש בידו רוב עונות נחתם למיתה, אלא שפעמים הקב"ה מאריך לרשע ימיו בעוה"ז לפרוע שכרו על איזה מעשים טובים שעשה, כמו שפירש רש"י (דברים ז' י) "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו", שהקב"ה משלם לרשע בחייו גמולו הטוב כדי להאבידו מן העולם הבא, וכן מבאר בהרבה מקומות. ובה גם מיושב למה אין עושים יו"ט במוצאי יה"כ, כי היאך יעשה האדם יו"ט ושמא נגזר עליו מיתה ח"ו, ורק מאריכים ימיו לפרוע לו שכרו?

יישוב ב' - כל ישראל חטיבה אחת

ע"ל בס"ד שכיון שאנו מוצאים אנשים מבני עמינו, שנפטרים בין ר"ה ליה"כ, או במוצאי יה"כ, היאך נוכל לשוב ולשמוח ולקבוע יו"ט במוצאי יה"כ בעת שיש אנשים מבני ישראל שנגזר עליהם מיתה, והלא כל ישראל ערבים זה בזה (סנהדרין כו:), וידוע שמכח זה יכול האדם להוציא את חבריו ידי חובה במצוות, ונאמר (ויקרא כ"ו ל"ז): "וכשלו איש באחיו", ודרשו רבותינו ז"ל (שבועות לט). "איש בעון אחיו", מלמד שכל ישראל ערבים זה בזה. ועוד כביכול אנהנו אשמים, דכל ישראל ערבים זה בזה. ועוד דהרי זה דומה לכמה אחים שהיו בספינה וטבעה, וחלק מהאחים טבעו והשאר ניצולו, ודאי לא יוכלו לשוב ולשמוח עם הצלתם, אלא עין במר תבכה, ואבלה ומרה נפשם על מות אחיהם.

ומכל מקום יוצאת בת קול במוצאי יה"כ ומכרזת "לך אכול לחמך בשמחה" שכבר נשמעה תפילתכם, כדאיתא במדרש (קהלת רבה ט', ז), והיינו שיש לשמוח איזה שמחה במוצאי יה"כ. והנה בספר פרי צדיק הקשה למה אמר בלשון יחיד "לך אכול", ולא "לכו אכלו בשמחה". ולאור האמור נראה שבה למעט מי שעתיד ח"ו למות במוצאי יה"כ.

יישוב ג' - קיום השמחה בחג הסוכות

מרן רה"י הגר"ד כהן שליט"א ראש ישיבת "חברון", בספרו זמן שמחתנו (מאמר ל"ג), מביא את דברי התוספות (ויקרא כ"ג ל"ט), שתוכן ענינה של שמחת החג בחג הסוכות, משום שעבר יה"כ ונמחלו עוונותיהם של ישראל, וזה לשונם: אבל בסוכות באוספכם את תבואת הארץ, שכבר אספתם את כל תבואת הארץ בבית, וגם עבר יה"כ ונמחלו עוונותיכם, יש לכם להוסיף שמחה על שמחה ולהתעסק בה.

והוסיף שיסוד זה מפורש בילקוט שמעוני (ויקרא רמז תרנ"ד), שאמרו ששונה חג הסוכות שנאמר בו שלוש שמחות "ושמחת בחגך" "והיית אך שמח" "ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים", מה שלא מצינו בשאר מועדים, שבחג הסוכות לפי שנטלו הנפשות דימוס ביה"כ כמו שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם", ועוד שהתבואה ופירות האילן בפנים, לפיכך כתב בו שלוש שמחות. ודקדק יסוד זה גם מדברי הגמ' בסוכה (נג), שנתייחדה בשמחת בית השואבה שמחת בעלי תשובה ששמחים על זקנתם שכפרה על ילדותם, שהלא יש מהן שהיו אומרים אשרי ילדותינו שלא בישה את זקנתנו אלו חסידים ואנשי מעשה, שהם עומדים בתשובה תמיד, ויש מהן אומרים אשרי זקנתנו שכפרה את ילדותנו, אלו בעלי תשובה, אלו ואלו אומרים אשרי מי שלא חטא, ומי שחטא ישוב וימחול לו. והן הן הדברים שבימי חג הסוכות ושמחת בית השואבה שמחים על שנתכפרו עוונותינו ביה"כ ונחתמנו לחיים.

יישוב ה' - מקיימים השמחה ערב יה"כ

ע"ל ע"פ מ"ש רבינו יונה בשערי תשובה (ד', ח'), שאמרו רבותינו כל הקובע סעודה בערב יה"כ כאילו נצטווה להתענות תשיעי ועשירי והתענה בהם, והטעם בזה "כי הראה שמחה בהגיע זמן כפרתו, ותהיה לו לעדה על דאגתו לאשמתו ויגונותיו לעונותיו". ומשמע שריבוי האכילה בערב יה"כ הוא על שמחת האדם בכפרת עוונותיו, כלומר שאנו בטוחים ברחמי וחסדיו של הקב"ה שימחול לנו ויקבל תשובתנו, ולכך מרבים בסעודה בערב יה"כ, וזה מצוה מן התורה, וכפרת עונות ומה שיצאנו בשלום מן הקודש חד הוי. ולפי זה נראה שמטעם זה אין עושים סעודה ויו"ט במוצאי יה"כ, כי כבר ערב יה"כ נקבע לסעודה ויו"ט עבור זה. וכן מבואר שם ברבינו יונה שיש לסעודה זו, סעודה כדן סעודת יו"ט ממש, שכיון שאי אפשר לעשותה ביה"כ עצמו, מקדימים לעשותה בערב יה"כ.

מתוך הספר החדש "אשכול יוסף" מועדים
וראה שם עוד תירוצים

מגידיים | דרשנים | רבנים | מרצים | רמי"ם | מלמדים | ראשי קהילות | סופרים | עורכים | מולי"ם | ולכל שוחרי בהמ"ד

הכוננו! לאחר ציפייה של שנים - אי"ה: בקרוב יופיע הספר "אשכול יוסף" מועדים

בעת ניתן לרכוש את הספר במהדורת קובץ פי די אף - במייל, לפרטים: keremyoseff@gmail.com

מעשה שהיה

סיפור נורא ששמעתי מאחד הת"ח, על יהודי שסיפר שכשהיה ילד קטן, היה עם אבא שלו באושוויץ, במחנות, בתחילה מי שהיה משלם הרבה כסף היו נותנים לו כרטיס פטור מעלייה לרכבות שעשו את דרכם למשרפות. והנה יהודי א' עשיר שילם 40 אלף דולר עבור 2 כרטיסים, 20 אלף דולר לכל כרטיס, בשביל להציל את עצמו ואת בנו, והנה מגיע היום כל העיירה עולים לרכבות, כולם בוכים הם כבר יודעים לאיפה הם מובלים, והנה היהודי הזה עומד בצד עם הבן שלו, הם מצוידים בכרטיסים, אישור שהם לא עולים לרכבות, וכל אנשי הגטו בדרכם לרכבות, כולם בוכים בני תמרוזים, והילד הזה שעכשיו גדל ומספר את סיפורו, אומר שאבא שלו סיפר לו אח"כ, כשכולם עשו את דרכם לרכבות והיו ממררים בכבי, גם אתה בכית, אמרתי לך, בני יקירי, הם בוכים כי הם עולים לרכבות, והם יודעים לאן הם מובלים, הם כבר לא יחזרו לכאן, אבל אתה למה אתה בוכה?! למה?! אמר לו, אבא! כל החברים שלי עולים לרכבת, גם אני רוצה לעלות לרכבת, גם אני רוצה! אומר לו אבא שלו: תשמח, תבכה לה' למה הם עולים לרכבות, הם לא נוסעים לטיול, ולא לדבר טוב, תשמח, אבל הוא ממשיך לבכות הוא רוצה לעלות, והנה הדלתות עומדות להסגר, והבן פורץ בכבי מר, הוא רוצה לרוץ לפרוץ קדימה לתוך הרכבת, אבל אבא שלו תופס אותו בחוזקה, והבן ממשיך לבכות, הדלתות נסגרות, הרכבות נוסעות לדרכן, אבל הילד ממשיך לבכות. הם בורחים בדרך לא דרך, הולכים וכל הדרך הילד בוכה לאבא שלו, "כל החברים שלי עלו לרכבת ואני לא", והוא לא נרגע, עד שהם הגיעו לארה"ב ושם עלו לרכבת, אז הילד נרגע.

לפעמים אדם בוכה ובוכה, מגיע לימים נוראים עשרת ימי תשובה, ימים שבהם אומר הרמב"ם שכי התפילה של יחיד כוחה כח של רבים, בכל קוראנו אליו, אנחנו בוכים מבקשים ומבקשים, אבל אנחנו צריכים לדעת על מה לבכות, מה לבקש, שלא נהיה חלילה כמו אותו הילד שבוכה ומבקש לעלות לרכבת. צריך להתחנן ולבקש על גלות השכינה, על חורבן בהמ"ק, לבקש כתבנו בספר חיים טובים, למען אלהים חיים!

מתוך שיעורי השבועי של המחבר בעניין יוה"כ התשפ"ד
להאזנה חייג: 073-371-8053 והקש: 313

אגרת האו"ם

המיוחסת להגרעק"א זצ"ל ויש בה תועלת וחיוק גדול

אתה בן אדם צידה הכינה לך, טרם יבא השמש ויחשיך.
בטרם יכבה נרך, תכין לך הדרך.
גדור אשר פרצת בחיך, טרם מהעולם יוציאוך.
דע את אלוקי אבך, יבואו הימים אשר לא חפצת כל ימך.
הלא ידעת אם לא שמעת, אל עפר תשוב ועפר אתה בחיך.
ולמקום אופל וחושך יוליכך, ועד הקבר ילווך.
זכור נא את יום צאתך מארצך וממולדתך ומבית אבך.
חילך יהא לזרים ועמליך, ואין לאל נגדם להרים ידך.
טוב מותך מחיים יאמרו יורשיך, ברוך שהגיענו לסוף ימך.
ילידי ביתך ישכחוך, יום לשנה יזכרו את שמך.
כל רעיך ואחיך יבגדו בך, גם שוכבת חיקך תעוות אותך.
למה לא תזכור יום אשר לבנים ילבישוך ושחורים יכסוך.
מעט תבן יוצע תחתך, מכל העמל אשר עמלת בחיך.
נר יהיה דלוק על ראשך, וכנגד פתח ביתך יישירו רגליך.
סביב יהלכון אנשי שלומך, וכשתילי זיתים בניך.
על כפים יישאוך, ולבור תחתיות ישכיבוך.
פתח פיך יהא מכוסה ועיניך, ושברי חרסית על פניך.
צידה תהא לרימה במוותך, ולא ישאירו כי אם עצמותך.
קרוביך ואוהביך ישובו לבינתך, ואתה תשאר שם לבדך.
ראה זאת בעיניך, ושוב תשוב מעוונותיך.
שם תשים משפטך, כל אלה יגיעוך.
תן תודה לה' אלוקיך ואז תנוח ותלך לבטח בדרכיך.

"עין חיים למוזיקאים בה תובוכיה מאושר"

יו"ל לזכות ידידנו האוהבים היקרים והנעימים
אוהבי התורה פטרוני העלון "אשכול יוסף"
בר ג'רעון זיסים הי"ו ובר אהרן זיסים הי"ו
אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד,
בבריאות איתנא וזהורא מעליא עובע עמוזות וכט"ס.
בכלל הברכות יבורך ידידנו היקר עלובני זיסים הי"ו
מוקדש ומוצלח לע"ז זוריהם האקרים:
סאלם אליה בן מסערה זיל, זוריה בת זרניה ע"ה
לע"ז זיסים בן זוריה זיל, ולע"ז זיסים מועלם בן סלימה זיל
ולע"ז מיכאל בן זוריה זיל, ת. ז. ז. ב. ה.

מגידיים | דרשנים | מרצים | רמי"ם | מלמדים | ראשי קהילות

לאחר ציפייה של שנים - אי"ה בקרוב יופיע הספר

"אשכול יוסף" מועדיים

כעת ניתן לרכוש את הספר במהדורת קובץ פי די אף - במייל,

לפרטים: keremyoseff@gmail.com

סופרים | עורכים | מולי"ם | שוהרי בהמ"ד | מחברים

לרכישת ספרי המחבר:

054-84-60007/8 או 02-5373570

להאזנה לשיעורי המחבר:

073-371-80-53